

FOGARAS ÉS VIDEKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

A főgimnázium új épülete.

Fogaras, 1907. február 2.

Bizonyára esodálkozhattak t. olvasóink azon, hogy az alma mater, az új főgimnáziumi épület ügyével már rég idő óta következetesen hallgattunk s nem igen szellőztettük ezt, mert semmi biztosat róla nem irhattunk.

A hallgatás idejét azonban a főgimnázium érdemes igazgatójának: Szentimrei Istvánnak tapintatos és körülményes fölterjesztései töltötték be, aki a tanártestülettel és az áldott jólelkű főigazgatóval: Elischer József kir. tanácsossal egyetemben, — akinek a szívéhez, lelkéhez van növe ez az intézet, — mindig azon fáradoztak, hogy a vallás-és közokt. m. kir. miniszteriumot végleges elhatározásra bírják az új épület sürgős felépítését illetően.

Az intézet fokozatos kiegészítése 314 tanulóival, továbbá a helyiségek elégtelensége, szertárak, taneszközök folytonos gyarapodása stb. oda érlelték a dolgot, hogy elérkezett a tizenkettedik óra,

amelyben a magas kormánynak okvetlen engednie kellett a folytonos sürgetéseknek és most döntött is véglegesen a fenti ügyben.

Hozzá járult még ezekhez az is, hogy az intézet tanárkara ezen az exszponált vidéken, ahol a hazafiasságra oly nagy szükség van s oly nagy súly fektetendő, az előirt hazafias ünnepeket — az utóbbi két évben — már csakis osztályonként tarthatta meg, mert ilyen alkalmakkor, mikor az ifjuság egy terembe volt összeszűfolva a fülledt levegőben a tanulók elájultak és így a szűk helyiségek miatt kellett a nyilvánosság kizárásával rendezni az iskolai ünnepeket.

Hozzá járult továbbá még az intézet kiváló igazgatójának évről-évre megismélt fölterjesztése az iránt, hogy a tornaterem a főgimnázium előirt és a testedzés követelményeinek egyáltalában nem felel meg. Egyszóval a fent elsorolt s több más fontos indokok alapján a magas kormány végre belátván a régi épület tarthatatlan állapotát, elhatározta, hogy a főgimnázium új épületére vonat-

kozólag a szükséges és hivatalos árlejtést kiírja.

Eunélfogva a régi kórházat, bacilus magazint lebontják március hó folyamán. Az ajánlatokat az építkezésre vonatkozólag március hó 4-ig kell benyújtani s ezeket a vallás- és közokt. miniszteriumban március hó 5-én d. e. 11-kor fogják felbontani s így az építkezés még ez év tavaszán kezdetét veszi s 1907. őszéig az új épület tető alá veendő, 1908. augusztus havában pedig rendeltetésének átadandó.

Ha eszünkbe jut Horatius mondása: „nonumque prematur in annum“ az ugynevezett horáciusi kilenc esztendő, amelyen át a Muzsák olyan épületben voltak kénytelenek szerényen meghuzódni, mint amilyenben itt tényleg voltak, hát önkénytelenül is felsobajtunk s azt rebegi ajkunk: valóban megértünk az új épületre, hála legyen a jó istennek csakhogy így vagyunk már!

Az alma mater fölépítése a régi kórház telkén most már befejezett tény,

TÁRCA.

ÓH MILY SZÉP VOLT!

Óh mily szép volt!
— Ha láttad volna —
Mikor először
Keblemre ölelém,
Mikor kezét
Kezemben tartva;
Örök hűséget,
Szerelmet esküvém.

Óh mily szép volt!
— Ha láttad volna —
Tűzben ragyogó,
Bájos két szemét,
Mikor halkán
Fülembé sugta:
„Szeretlek!... e szív
Örökre tiéd!“

Herezeg Albert.

Csendes tragédiák.

— A „Fogaras és Vidéke“ számára —
Irtá: Mányiné Prigl Olga, Gyoma.

Összekeverültek. Elvégre az iroda szürke egyformaságában s az iskola kisé poros poézisében is megterem a szerelem. Ami a a gazdag embereknek fényezés, ők úgy gondolták: nekik életszükséglet. Vagy mikor naponkint találkoztak, nem-e jól esett nekik az a kölcsönös halvány mosolygás, amivel ismeretlenül köszöntötték egymást?
— Olyanféle szelid öröm volt az, mint mikor messze tarlókon nagysoká egy kis ártatlan virágra bukkanunk és mindennap szivesen megtennénk érte azt a nagy utat.

Nem is kellett messzire menniök, csak a templomig. Két árva, — mondogatták a faluban, milyen jó, hogy egymásra talált. A tanítókisasszony és a kis jegyzőség.

— Gondolta-e valaha? — mondta a jó fiu, mikor bevezette a kis vékony asszonyt a kétaszobás apró lakásba, amely ketjőknek most olyan szépnek látszott, mint

valami tündér királyság. Uj, tiszta és puha volt minden. A kisasszony elcsukott, félve őrzött takarócská, — remek kézimunka valamennyi, most ott ékeskedett minden butordarabon. Patyolat hálókabátkaik, mikkell tele volt a szekrénye, szinte félve simogatta meg a férj, mintha elolvadnának a keze érintésétől.

— Ah! hogy tudott ennyit beszerezni Magdácska! — ragyogott a szeme, mert szintén volt érkeke a szép iránt a szegény fiunak.

Az asszonyka elpirult s talán most először füllentett életében. Restelte bevallani, hogy az íróasztala legalján volna egy áruló papiros, ami megmagyarázna mindent. No de hát a kettejük fizetéséből majd csak kiszorítják a részleteket, észre sem veszik azt a kis adósságot.

Kénytelen volt vele. A szegény menyasszonyokat nem ruházta fel úgy a jó Isten, mint a mezők liliomait. Viszont a vőlegényeket sem. Az ifju férj szintén nem vallott

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladeköt, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárban. — Ára üvegekint 4. — korona.

eztál fölhevük tehát a helybeli iparosok figyelmét a lapunk hirdetési rovatában megjelent árlejtésre s erre a monumentális épület elkészítésére s reméljük, hogy megragadják az alkalmat már annyival is inkább, mivel 360 ezer koronáról van szó s így kívánatos lenne, hogyha ez az összeg, — mivel a műszaki munkák külön-külön is felvállalhatók, — iparosaink körében maradjon.

Itt ezen a monumentális épületen megmutathatják, hogy mit tudnak, mire képesek s mi hisszük, reméljük is, hogy derék iparosaink nem igen fogják azt olyan könnyen átengedni, hogy a Muzsák csarnokát idegen iparosok, vagy vállalkozók építenék fel. A legesekeylebb porszemtől az egész hatalmas épületig mindent az ő kezük fog ebben megalkotni, hogy nap-nap mellett büszkén tekinthessenek majd iparosaink az ő alkotásaikra. Te pedig alma mater, ha majdan fölépülsz légy itt a havasalji kis városban: a tudomány, a felvilágosodottság védőbástyája, igaz hirdetője, terjesztője időtlen időig.

Halmi Gyula.

Iparosaink értekezlete.

Már-már azt hittük, hogy Fogaras iparosai annyira lethargiába estek, hogy fel sem lehet őket többé abból rázni. No, de csak mégis sikerült a második értekezletre összehozni. Nemremélt szép számban jelentek meg. Hozzá is szólottak az előterjesztésekhez. Komolyan és higgadtan hallgatták végig az előterjesztéseket s hozzászólásaik is a komoly-

ságot és higgadtságot tükrözték vissza.

Az előterjesztettek tárgyalása során az alábbi megállapodásokat, mint majdnem egyhangú véleményeket és óhajokat mondotta ki az értekezlet.

Fogarason, — a jelen viszonyokat véve alapul, — ipari szakiskola felállítása nem szükséges, de annál kívánatosabb, hogy mielőbb állandó jellegű ipari szaktanfolyamok rendezessenek.

A tanfolyam látogatottsága előreláthatólag nagymérvű lesz, mert már az értekezleten megállapították, hogy az egyes iparágak szerint a következő számú látogatókra lehet biztosan számítani:

a) asztalos-mester	16,	segéd	16,	összesen	32,
b) lakatos	"	"	8,	"	16,
c) szabó	"	"	12,	"	22,
d) cipész- és					
eszmadia	"	"	60,	"	30,
					90,
- vagyis a tanfolyam látogatására jelentkezettek száma együtt 160.

Már az előzetesen nyilvánuló érdeklődés is igen szép.

A tanfolyamon való segédkezésre t. i. a gyakorlati rész tanítására egyik szakmából egy helybeli iparos jelentkezett ugyan, de az általános óhaj azonban az, hogy minden egyes szakma gyakorlati tanítására alkalmas, már szakiskolában vagy szaktanfolyamon képzést nyert egyén küldessék ki. Nem azért mintha itt helyben annak tanítására alkalmas iparos mester nem volna, hanem azért, mivel egy rendszeres szakiskolát vagy tanfolyamot végzett egyénnek több a tanítási készsége, mint annak, aki tanfolyamot még nem látogatott.

Erészben konstatáljuk, hogy iparos polgártársaink helyesen gondolkodtak. Tudnunk kell ugyanis, hogyha oly egyén végzi a gyakorlati tanítást, aki kellő szakértelemmel és gyakorlati készséggel meg elméleti tudással bír, sőt ehhez még új ember is, a hall-

gatóság figyelmét és érdeklődését jobban leköti, mint bármelyik ismert helybeli szakértársuk és ez magában is döntő befolyással lehet a tanfolyam sikerére.

Ami a tanfolyam rendezésére szükséges helyiség, világítás és esetleg fűtés dolgát illeti, azokról az iparosok hajlandók gondoskodni, de a tanszemélyzet fizetéséhez pénzbeli adománnyal nem járulhatnak. Mert maguk is szegények. Még arra sem vállalkozhatnak, hogy ők a város vagy a vármegye valamely alapjából eszközöljenek ki némi segítséget, mert ott ahol szegény a nép, szegény az iparosság: következetesen szegény ott a város is, a vármegye is. Így tehát a dolog financiai részének az államra kell hárulnia.

Iparosaink érdekében tehát ezúton kérjük kereskedelmi és iparkamaránk mélyen tisztelt Elnökségét: hasson oda, hogy a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter Fogarason az iparosok továbbképzésére még a folyó évben ipari szaktanfolyamot állandó jelleggel létesítsen ugy szintén az előadó tanszemélyzet díjazására szükséges pénzt az állampénztárból engedélyezni sziveskedjék.

Szentgyörgyi József.

Segítsünk magunkon.

Fogaras, február 2-án.

A fővárosi és a vidéki lapok egyrésze már meghuzta a lélekharangot: Fogarasvármegye földarabolatása ügyében. Ez kvázi olyan jóakaratu figyelmeztetés volt, előre értesítettek bennünket: védekezzünk, tegyünk meg minden lépést aziránt, hogy a belügyminisztert kérjük meg hivatalosan e rendelet visszaszívására, respektive, hogy ezt helyeztesse „hatályon kívül“, egy szóval ne léptesse életbe.

be mindent, de hisz természetes, hogy ő is restelt volna kirojtosodott kézelőkkel az oltár elé állani. Egy közös titkuk azonban volt. A kevéske butort, amivel a régit pótolták, szintén részletekre hozták.

Karácsony másodnapján tartották az esküvőt. Fagyos szél sikoltzott a kis falusi házak apró nádtetői fölött, de ők úgy érezték, mintha körülöttük mindenütt virágok nyilnának.

Egy egész hosszú napot együtt töltöttek és egyedül. Másnapos asszony korában Magdácska már ismét tanítani ment az iskolába. Az ebédet egyelőre a vendéglőből hozták. Iskola után, vagy hivatalból jövet mosolyogva találkoztak össze s kéz-kézben indultak haza. A pajkos iskolás leányok összesugták a hátuk megett.

Az ebéd kevés is volt, lehült, mire a takarítónő betárolta, de ők a szerelem meleg kályhájánál melegedvén, nem vettek észre semmit. Csak egy hét múlva próbálta megjegyezni a boldog férj:

— Magdácska, talán szakácsnét kellene fogadnunk . . .

A menyecske kérdőjel lett az arca — Honnan?

A takarítónőjük ajánlkozott szívesen, rá fér egy kis mellékkereset, hisz őt éhes gyermeke van.

Magdácska, mint pontos háziasszony, jegyzőkönyvet vezetett. A tanítónői képesítő vizsgálaton bizonyára kitűnőt kapott volna

rát. Ő azonban fájdalommal konstatálta a hónap végén, hogy a háztartás rengeteg pénzbe kerül. A maga fizetése egészen fölment rá. Megesett, hogy az uréból is pótolni kellett, olyankor meg valami részlet maradt el, ami egy bántotta, hogy aludni sem tudott tőle. Arról ugyan semmit sem tudott, hogy a ház egyik homályos sarkában áll egy bűvös kosár, amibe láttatlan ugyan sok minden bevándorol. Naponkint egy csipetnyi só, félmarék lisztcske, egy-két darab kockacukor s több ilyesmi. Oh, de az ideális lelkű asszony, aki a lelkének jobb felét adta oda az istenadta népek, mikor keservesen vesződött reggeltől estig a faragatlan tuskókhöz hasonló kis iskolás leányokkal — ugyan hogy is tudott volna gyanakodni?

Közben tavasz lett. Az almafák javában bontogatták szirmocskáikat.

Egy napon Magdácska rosszul érezte magát. Szélült, sápadt és álmos volt és alig várta, hogy az iskolának vége legyen. De azért nem feküdt le — sohse volt beteg életében.

Telt, mulott az idő tovább. — A nyár is eljött. Magdácska levizsgáztatta a kis lányokat. Mosolygott, pedig nagyon fáradt volt akkor is s a feje zugott. Sohse esett még oly nehezére az iskola.

Dalos jókedve fakadt az első vakációs napon. Főzött, takarított, mosott, vasalt, — közben meg varrni kezdett alig araszos,

apró ingecskéket. Ugy érezte, igazi boldog csak az lehet, akinek az urán és a házatáján kívül egyébbel nem kell törődnie. Az arca is rózsásra pirosodott, neki gömbölyödött, sohse volt olyan szép életében.

Őzre hazajött a baba. Egy szürke novemberi reggel Magdácska nem ment fel az iskolába. A kislányok összesugták, találgatóztak, aztán hazamentek s megvitték a nagy újságot.

Az iskolaszéki tagok kissé hosszú képpel ültek össze, ezt ez egy ténykedést nem várták annak idején a pályázóktól . . . Ki lesz most a helyettes?

Magdácska két hét multán pontosan megjelent. Kissé sápadt volt, de bizonyos boldogság ömlött el kicsi vékony alakján.

Ment minden a maga rendjén, csupán a tíz órai szünet lett kissé hosszabb, míg a kismama a babához hazafutott, aki mellé csak egy kis pesztonkát fogadtak, utóbb azért új lakásba kellett költözniök, közelebb az iskolához. Ez drágább volt néhány forinttal, pedig a pesztonka is lényegesen billentett a bevétel és kiadás mérlegén, minek következtében a részletek hihetetlen kicsi summára zsugorodtak össze.

— Valami privát munka után kell néznünk, Magdácska, — mondotta a boldog apa, mialatt teát segített főzni a pesztrának a sivalkodó kis trónörökös részére.

Az asszony föltekintett a javításból. Privát munkát! — édes istenem, mikor most

De mi rendesen akkor szoktunk mozogni, mikor: „késő eső után köpenyeg!”

Pedig nem kellene mást mondani a belügyminiszternek csak azt, hogy: Fogaras nagyközség jogilag véve már város, az átalakulás stádiumában van, új főispánt s ezzel együtt renezánszot vár s arra kéri a minisztert, hogy hártsa el feje felől a damoklesi kardot, alkosson Fogarásból egy önálló választókerületet, hogy ő maga, egyedül válassza ezután képviselőjét, — a többi azután a mi dolgunk, bizza reánk a kegyelmes ur!

Mi azonban ehelyett várjuk-várjuk az új Messiást: a főispán személyében s attól reméljük, hogy ügyeinket rendezni fogja.

Mefisztó kínos vergődése, halálhörge az ország szivéből nem hallatszik ide, de viszont nem hallatszik a bársony székig a mi nyomorunk sem, hogy a megye körülbelül már egy év óta főispán, vezető, irányító nélkül áll s így egy a közigazgatás ügyei, valamint a fontosabb személyi- és magánügyek elintézetlenül hevernek a főispán asztalán, vagy ha elintéztetnek is, abba ugyan nincs semmiféle köszönet.

A belügyminiszter ott, ahol sürgősen segíteni kellene nem segít. Még 1906. év április havában rögtön a képviselőválasztások lezajlása után ki kellett volna neveznie az új főispánt s még sincs mind ez ideig semmi sem. Egy emberért, aki fölfelé szeretne bukni szenvednie

se tudja, mihez kapjon. Egy halmaz harisnya is vár még rá, ha nem segít benne a lányoknak, hát soh'se lesznek készen vele. Az asszonynak felmondott, most maga főz, bár egy órára ebédelnek, ami olyan barátságos. A baba nő, annak ruhát kellene varrni. A pesztrára nem lehet rábízni a mosást, vasalást, azt is neki kell elvégezni. A tanítónéni babájától példás tisztaságot várnak, de tán sírni is csak parancsszóra kellene neki, mint olyan gyerekeknek, akinek a mamája könyvből tanulta a nevelés tudományát.

Magdácska csak javított tovább. Közbe a baba is elaludt szerencsésen. A férfi szepes vett elő a zsebéből három kék borítékot. Mind a háromban pénzt kértek az udvarias hitelezők.

Az asszony lehorgasztotta a fejét. Hallgattak. A férfi szólalt meg újfent:

— A kataszteri hivatalnál elég jól fizetik a másolási munkát és neked édesem gyönyörű írásod van. Tehát majd együtt, — ugy-e?

Az asszony nem felelt. Fáradt feje ott pihent a véhonyka karjain, a tintafoltos irkák mellett. Baba hihetetlen rossz náció, az éjjel sem aludt egy pöttyet sem. Csoda-e, ha a kis mamát is elnyomta a buzgósa? Kis mama alszik és álmában talán ismét szépnek, frissnek látja azt a virágot, amivel kéz-kézben indultak utra egykor, nem is olyan régen.

kell az egész megyének, az egész szervezetnek, nem jól van ez így kegyelmes uram! Lássuk már Széll József kineveztetését a Hivatalos Közlönyben is, ne csak az ujságok hasábjain! Éppen ezért tehát nekünk mozognunk kell, „mert néma koldusnak üres a tarisznyája!” S ne áltassuk, hitessük magunkat azzal, hogy: „ugy is hiába megyünk, kérésünket nem teljesítik stb.!”

A belügyminiszter — úgy látszik — nem igen tudja az itteni állapotokat, tehát mozognunk kellene már a fenti ügyekben, hogy legyen már végrehaladásra rend: új főispán, rendezett tanácsú város, önálló választókerület, pénzügyigazgatóság, stb.

Természeti törvény, hogy az élet pihenést nem ismer! A fejlődés, haladás parancsa folyton tevékenységre ösztönöz. Ahol ellentétes vélemények, evolúció nincs, ott már beállt a halál, a tétlenség, a végenyészet. Azt kell tehát megmutatnunk a minisztereknek, hogy mi élünk, életjelt kell tehát deputáció alakjában adni magunkról, mert különben Nirvánába jutunk.

Igy, ilyen uton születnek az új eszmék, létesülnek a hasznos alkotások.

Mindez — természetesen — áldozatokkal jár.

A mi kis városunk is, Fogaras tul van terhelve: keserűséggel, bosszankodással, szegénységgel, nyomorral. Ezt tudjuk mindnyájan. Ezt olvassuk, halljuk napról-napra, de még sem segítünk magunkon. Senkinek sincs életrevaló eszméje, hogy közölje azt e lapok hasábjain, vagy ha van is egyeseknek, csendesen publikálják azt, vagy véka alá rejtik.

Kellene pénzügyigazgatóság, nincs pénz, kellene új vasut, rendezett tanácsú város, kellene sok új dolog, de nincs pénz, nincs fedezet!

A pótdó emelése lehetetlen, a polgárok az eddigi terhek alatt is roskadoznak már. Az állam segélyezését kérjük és várjuk — majd mint rendes város — csak hogy az állam is — velünk együtt — közös bajban szenved, kevés a pénze! A velünk szemben remélhető kötelezettségének tehát — legalább egyelőre — megfelelni nem tud.

A segélyre tétlenül várni, Fogaras további fejlődését ettől a kétséges segélytől függővé tenni tehát nem lehet, nem szabad.

Fogarásnak önerejéből kell jelenleg tarthatatlan helyzetéből kibontakoznia!

Keresnie kell olyan módokat, olyan eszközöket, melyek segélyével jövedelemhez juthatna anélkül, hogy a polgárok terhei növekednének.

Egy időben — pár évvel ezelőtt — a községi takarékpénztárakban láttuk a

közjövödelmek fokozására alkalmas intézményt. Ez azonban — amint most belátjuk — már nem igen vezet célhoz, mert a jelenlegi viszonyok között annyi jóhírnevű s nagy vagyonnal rendelkező pénzintézet mellett, pusztán pénzmanipulációkból a községi takarékpénztárak valami nagy jövedelmezőségre nem igen számíthatnak.

Próbáljunk tehát más megélhetési módozat után nézni.

— Nem régen országos mozgalom indult meg a magyar ipar támogatása, fejlesztése érdekében. Lelkesen tüzték ki a tulipánt itt is Fogarason sokan. És ennek a lelkesedésnek mi lett az eredménye?

Ugyanannyi, vagy talán még több külföldi áru jött be hozzánk most, mint azelőtt. Oka pedig annak az, hogy még tömémentelen sok azon iparcikkek száma, melyek idehaza egyáltalában nem készülnek, vagy ha készülnek is tökéletlenek, nem felelnek meg a célszerűségnek.

Első feladatunk tehát az, hogy mindaz, amire szükség van, idehaza: Fogarason magunk készítsük. Mielőtt a külföldi iparcikkeket bojkott alá helyezük, létesítsünk itt gyárakat, iparvállalatokat, melyek az eddig más honnét behozott cikkeket éppen olyan jól és olcsón itthon készítik el.

Külföldön a nagy urak, a mágnások fektették vagyonukat iparvállalatokba és óriási jövedelemre tettek szert.

Nálunk erre hiába várunk, ezek kivihetetlenek, holott a kétezer lélekből álló Szentgotthárdnak: óra-, dohány-, doboz-, selyem és isten tudná, hogy még miféle gyárak vannak Széll Kálmán kegyelméből és jóságából, ez az igazi képviselő, fellendítő, gazdagítja városát, ilyennek kellene lenni minden honatyának, a csibukos Mikszáth Kálmának is.

Álljon elő tehát Fogaras és szövetkezve más városokkal lépjen élére a magyar ipar megteremtésére irányuló mozgalomnak, nem szavakkal — ebből már elég volt — hanem tettekkel! Alapítsunk viribus unitis gyárakat saját magunk. Ne várjuk, míg külföldiek jönnek be hozzánk gyárakat alapítani óriási állami és városi szubvenció mellett. Tartsuk meg ezt a szubvenciót magunknak és azt a hasznot, amit a külföldi gyáros zsebre rak és külföldön elkölt, azt szintén tartsuk meg magunknak.

Ha nincs pénzünk a gyáralapításhoz van hitelünk, avagy már az is kifogyott? A hitel egyik óriási előnye a városoknak nagyobb iparvállalatok létesítésénél, magánosokkal és társulatokkal szemben.

Fogyasztó közönség pedig maga az ország. Ne keljenek egymással versenyre, egymás kárára a városok, így Szeged, Brassó stb. Fogaras ellen, hanem az ellenségeskedés helyett szövetkezzenek

az előállítandó iparcikkek tekintetében.

Egyik város előállítja ezt, a másik amaszt. Szolidaritást vállalnak egymással s egymásnak feltétlenül biztosítják a piacot! Közgazdasági életünknek minő átalakulása várható ettől! A sok millió, mely most évről-évre külföldre vándorol, itthon marad. A sok munkás Amerika helyett itthon talál munkát.

A közjólét emelkedik a városok jövedelemhez jutnak, olyan jövedelemhez, mely nem az adózó polgárok zsebeiből kerül ki!

Lesz pénz: pénzügyigazgatóságra, vasutra, egyszóval mindenre, amire kell!

Módjukban lesz a városoknak, hogy valóban városokká, a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem középpontjává váljanak!

Ha Fogaras tényleg átalakul, akkor az új főispántól és polgármestertől ezen a téren nagyon sok üdvös intézkedést várunk, de most szétszórva a nyáj pásztor nélkül minden csak teng-leng, még azon intézményeink is, amelyek már biztosak voltak lassan-lassan mind elkalodni s így minden intézkedés, mozgólódás nélkül csakugyan a belügyminiszter boncoló kése alá kerülünk — fel-darabolnak!

Ne ijedjünk meg tehát a jótékony intézményekkel járó nehézségektől, tömörüljünk egy zászló alá: magyar, román, szász és segítsünk magunkon egyesült erővel!

—6.

A fogarasi függetlenségi kör közgyűlése.

Azon eredmény, amellyel a fogarasi függetlenségi kör f. hó 27-én tartott közgyűlésén beszámolt, igazán örvendetes s megnyugtató. A kör rövid idő alatt tekintélyes tőkével, sok taggal, de nem megfelelő helyiségekkel rendelkezik. De lássuk a gyűlés lefolyását. Merkur-szálló nagytermében folyt le. A gyűlés tárgya az évvégi számadás és a tisztujtás volt.

Az elülülő Balla Károly lelkész nyitotta meg a közgyűlést. Rövid elülrői beszéd után, szót adott arról, hogy a kör megfelelt-e céljának? Szavai szerint megfelelt. Kivette a maga részét a lefolyt országos képviselőválasztásnál, a városi képviselőtestületi tagok megválasztásánál, nyáron majálist, télen nyilvános mulatságot rendezett, helyiségei számára butorzatot, billiárdot s egyéb felszerelést beszerzett; a választmány pedig már utána is nézett az új helyiségek után. A pénztár állapota igen kedvező; adósság nincs. Ezen előterjesztés után, pedig az elnök, a saját, a tisztikar és a választmány nevében lemond, s leteszi a mandátumot a közgyűlés kezébe. A közgyűlés ezután korelnököt választ. Dr. Kelemen Adolf elfoglalván a korelnöki széket, megköszöni a bizalmat s vezeti a választásokat.

A választás egyhangulag történt, Balla Károlyt újra választották meg elnökké; a tisztikar annyiban változott, hogy Sárközy

bácsi nem fogadta el az alelnöki állást, helyébe Boeskor Ádám vm. árvaszéki ülnök lelt; a választmány is megmaradt.

Balla igen szép beszéd kíséretében foglalja el a kitüntetett állást. Felemlíti a nehézségeket, melyek ez állással járnak; elmondja azokat a támadásokat, melyeket el kellett tűrnie csak a lefolyt képviselőtestületi tagok választásánál is. De ő tovább is folytatja, a míg győzi a munkát; de azt csak úgy teheti, ha a polgárság, az intelligencia segítségére van.

Azután Vodrásk a Vencel kért szót; ő megígéri, hogy megírja a kör rövid történetét; ezt fogadja, ezt megteszi.

Boeskor Ádám indítványok során kevesli a választmányi tagok számát, kéri e tekintetben az alapszabályok megváltoztatását; a választmányi gyűlésen lesz erről szó. Kovács József indítványozza a végrehajtó bizottság megválasztását, mely a függetlenségi eszméket állandóan a felszínen tartsa. A kör eleget tesz kitűzött céljának s mindent meg fog tenni a jövőben is. Az elülülő megköszöni az érdeklődést, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri Novák János és Dr. Zalai János urakat s a gyűlést berekeszti.

A gyűlés alkalmával elhangzott beszédekre nincs mit hozzászólnunk. Kovács József indítványa azonban megérdemli a figyelmet. Nem mond keveset. Ő mint elvtárs úgy látszik nincs megelégedve a mostani állapottal. Lehet, hogy bizonyos tekintetben igaza lehet; azonban a kör élete még igen rövid, majd fejlődik. Mert a kör tulajdonképpen tán nem is „függetlenségi“ hanem inkább „Magyar polgári kör“ címen volna nevezhető s mint ilyennek volna is értelme, jobban mint függetlenségi körnek. Mint függetlenségi körben, hol van képviselve ott kellő számmal az intelligens független elem? Pedig az intelligencia támogatása nélkül a függetlenségi kör nem existálhat.

A dolog talán más oldalról volna megoldható, épen a magyarság érdekében.

Ha városunkat nézzük az a kevés magyar elem, ami itt van, szerte-széjjel van. Itt van a kaszinó, itt a függetlenségi kör, itt az ifjusági önképző kör, ref. legényegylet s isten tudja hány meg hány egyesület. Ezek a kaszinón kívül csak úgy vegetálnak. A magyarság érdekében jó volna ezen különálló egyesületeket egyesíteni. Nem értem az alatt azt, hogy mind egy és ugyanazon helyiségben birják olvasó- és játékkermeiket.

Egy példával illusztrálom. Eperjesen van az u. n. Rákóczi kör. Gyönyörű bérházban van elhelyezve; szép kerttel. Az emeleten van az intelligenciá számára minden lehető helyiség, a földszinten pedig az iparos osztály; ott van a legényegylet; ott az ingyenes vendégszobák azon legények számára, akik a városba jönnek, de munkát még nem kaptak. A kert két részre osztva, az egyik oldalon kuglizó az intelligens elem számára, a másikon az iparos osztály számára; közepén szép tennispálya. Az épület hátsó végében az emeleten foglalja helyét a freskókkal díszített nagyterem színpaddal; azonkívül vendéglő saját kimérésű olesó jó borral s házilag kezelt konyhával. Fogarason ugy az intelligenciának, mint az iparos osztálynak megfelelő nagyterme nincs, nincsenek megfelelő helyiségei; nem volna-e jó gondolkodni a felett, hogy amit nem tehetünk izoláltan, nem vihetjük-e keresztül azt közös erővel s jó akarattal?

Figyelmébe ajánlom ezt egy a kaszinó magyarságért hevülő nagyérdemű elnökének, valamint a függetlenségi kör s más egyetlet elnökeinek.

Dr. Zalai János.

H I R E K.

Megugrasztott Don Juan.

Hiába támadná fel Don Juan,
Mézes szavadtól nem csabul a lány;
Nem képes már szeretni és ölelni,
Csak azt tekinti van-e még mit enni?!

A mai világban még Don Juannak sem jó lenni. A Don Juan — eltekintve abbéli szent fogadalmától, hogy a sirig magába zárja titkát — nem tud elég tartózkodó lenni. Pedig igen könnyen lehetséges, hogy lobbanó szívet az ugynevezett bűn kívül semmi félelmetes, vagy elretentő szerelmi ügy nem nyomja. Talán mégis? . . .

Igy van ezzel minden olyan földi halandó, aki a sors szeszélye folytán férfinak született. Őrizhetünk mi titkot óvatosan, száz lakattal is elzárva, a véletlen, ez az akaratlan kívüli vizsgálóbíró némely esetben oly: „ügyeket“ hoz napfényre, amelyről szentül meg voltunk győződve, hogy ez egyedül a mi saját és külön titkunk és — ah csoda — konstatálnunk kell a szomorú valóságot, hogy ezt kívülünk még — az egész világ tudja.

Az alább leírt eset hőse szintén emez osztályba tartozik. Az eset történt pedig tegnap este, egyik neves korcsmánkban, itt Fogaras híres városában.

Ültek vala többen egyik asztalnál, a bortól és a cigánybanda szótól kissé örömdus állapotban.

A pincér egyszerre az asztalhoz siet s remegő kézzel nyújt át a társaság egyik tagjának egy számoló papírosra irt levelet, melyet egy ismeretlen ur küldött. Hangzott a levél következőképen:

Uram!

„Ön feleségemet elcsábította. Ezért még számolni fogunk. Ha öt perc alatt nem távozik, botrányt csinálók.“

Lordbeer Elizeusz.

A levél elolvasása után barátunk arca a magyar lobogó összes meglevő színeit, ezenkívül még néhány válfajait mutatta s alig ocsudott fel meglepetéséből, jött a másik levél, amin írva vagyton:

Uram!

„Az öt perc letelt. Távozzék, vagy jövék a vasbottal.“

Lordbeer Elizeus.

Barátunkkal vitustáncot járt a világ. Ugy rémlett előtte, mintha a poharak a palackokkal kék-vokot, majd a most divatos macsicsot lejtették el, egyszóval: „nyomás alatt“ állott az atyafi.

Lábai alatt süppedni érezte a talajt. A székek, asztalok és egyéb bútordarabok, köztük a ruhafogasok is mintha meredt szemekkel bámulnának reá! Hirtelen összeszedve szétrebbent gondolatát s legnagyobb meglepedésére, arra a végeredményre jutott, hogy ő elvből csak lányokat csábít, asszonyokat nem, különösen pedig annak az urnak a feleségét, azt soha. Így hát bátran szembe néz a vésszel és viharral. Már-már élete feláldozásával is kezdett foglalkozni, midőn meg jön a harmadik levél, a legrövidebb, de annál tragikusabb tartalmu levél:

„Jövék!“

Barátunk óriási gyorsasággal poharat kap elő s veszedelmes módon csöngetni kezd, miközben torkaszakattából kiáltja:

— Fizetni, az istenért fizetni!

Ezután magára kapja kalapját s kalap nélkül száguld végig a helyiségen s roban egyenesen lakására.

A bohém asztalnál ezalatt könnyeket fakasztó nevetés járja s a fővárosi bohémvilág egyik itt időző tagja — ki az ügy értelmi szerzője volt — fölénnyel megszólal:

— Sok hasonló esetem volt már!

Krónikás.

— **Farsangi naptár.** Febr. 2.: Ágostai evang. nőegylet műsoros táncestélye a Párisban. Febr. 9.: Önkéntes tűzoltóegylet álarcos bálja a Lauritschban. Febr. 10.: Román nőegylet táncestélye a Lauritschban. Febr. 12.: Bornemissza ref. nőegylet műsoros táncestélye a Lauritschban. Február 12.: Evangélikus nőegylet „Karneval” estélye Párisban.

— **Nőegyleti mulatság.** Hushagyókedden, febr. 12-én a református nőegylet fényes programmu estélye lesz, amelyre előre is felhívjuk közönségünk figyelmét. Mivel az idej farsangon egyetlen estély sem dicsekedhetett ilyen szép és élvezetes műsorral, előreláthatólag a legjobban sikerült mulatság lesz ez. Hja, sokan vannak, akik nem táncolnak és a mai reális világban pénzükért élvezni is akarnak. A ref. nőegylet eddig lezajlott mulatságai mind kitűntek szép sikerű programjukkal. Ez idén sem sajnálják a buzgó hölgyek a fáradságot. Lesz szép cimbalom szám, két remek élőkép, ügyes és bájos tánc és két élvezetes egyfelvornásos, amelynek egyikét a „szörnyü Márkust”, Illgner Károlyné, Benedek Irén urnő írta és főszerepét ő is játssza. Partnere Dr. Bene Ferenc ügyvéd Deésről utazik ide, hogy a már ott együtt eljátszott remek darabot itt is előadják. Kétségkívül az est legérdekesebb pontjának ígérkezik ez a szám. Reméljük, hogy közönségünk pártolásával fogja honorálni a hölgyek buzgó fáradozásait. A meghívók már szétmentek.

— **Az izr. nőegylet dominó estélye** január 26-án zajlott le a Lauritsch-szálló villamfényvel kivilágított nagytermében. Eltekintve a rövid időt, mely a meghívók szétküldése és a dominó-est között lefolyt, a mulatság elég látogatottnak s mi fő, elittnek mondható. Körülbelül 32 dominó volt s a jókedv páratlan, úgy hogy a tánc a hajnali órákban ért véget. A rendezőség fáradozása elismerésre méltó. Felülfizettek a következők: özv. Fleissig Lipótné 10, Berkó Adolf 3, Dr. Hochmann 5, Botta Emil szolgabíró 1, Dr. Lesmann 3, Neumann Bernát 2, Löffler — 50, Epstein 2, Kaufmann fakereskedő 2, Schul József 5, Schönberger Hermann Árpás 1, Neumann Lipót 1, Löffler M. 1, Dr. Fejérvári 10, Izsák, Brassó 2, Fleissig Gyula 5, Mór István 1, Dr. Kelemen Adolf 5, Witw. Klein 1, Dr. Schul 2, Thierfeld Lipót 5, Kovács postafőnök 1, Rottmann Mór 3, Thierfeld Henrik 3, Gróf de la Motte 3, Gros Sándor Nagyvárad 20, Dr. Rosenberger 10, Beiersdorf Nándor 10, Botta Anna 4, Taglicht József 10, Dr. Halász László Cegléd 5, Schul Henrik 10, Dr. Pap Salamon Bpest 5, Rotschild Lipót 2, Deutsch Lipót 2, Dr. Serbán 3, Dr. Segal 2, Smilovics M. 3, Dr. Hármorszki 2 kor. Összes bevétel 500 kor. A

jólelkű felülfizetőknek ezuton is hálás köszönetét nyilváníttja a rendezőség.

— **Halálozás.** Wolf Frigyes mészáros polgártársunk életének 44-ik évében hosszas szenvedés után mult hó 31-én hajnalban elhunyt. Temetése nagy részvét mellett febr. 2-án délután ment végbe.

— **Árlejtés.** Lapunk hirdetői rovatába megjelent árlejtésre, mely az új főgimnáziumi épület fölépítésére vonatkozik ezuttal is felhívjuk iparosaink figyelmét. Az iparos szakmunkák ugyanis egyenként, külön-külön is fölállalhatók s így reméljük iparosaink az ajánlkozók: „bizott libákat” nem hagyják elrepülni — mint a prokátórok — karmaik közül?! Legyenek körültekintők s élelmesek. Itt az idő, itt az alkalom! 360 ezer korona kapítális összeg, maradjon az iparosaink körében. Fel a nagy munkára!

— **Elszámolás.** Néhai Kobsin Szilárd cs. és kir. hadnagy koporsójára helyezendő koszorura gyűjtést indítottam, amely alkalommal adakoztak: Fridrik Géza 3 kor., Dr. Schul Albert, Dr. Zalai János, Botta Emil 2—2 kor., Zankó Emil, Fridrich András, Zakariás Antal, Pál Ferenc, Dr. Rosenberger János, Dr. Benedek Arthur, Mayer Ignác, Bartalis Ferenc, Dr. Zankó Géza, Ambroz Pál, Dr. Kaufmann György, Dr. Kontesveller Károly, Várnai Izidor, Schul Mór, Batta Károly, Moré István, Novák János, Dr. Lesmann Henrik, Boesker Ádám, Kovács Pál és Hermanu János 1—1 koronát, Czirják János, Kecskény Tivadár, Sebők Sámuel, Rauch István 40—40 fillért, Batts Károly 50 fillért s így összegyűjt 31 kor. 70 fillér. A ravatalra helyezett koszoru „Kobsin Szilárdnak barátai” felirással 32 koronába került. Fogaras, 1907. január hó 26-án. Zankó Emil.

— **A pusztító betegségek elleni harcban** a világ legkiválóbb orvosai egyesülnek. E betegségek sorában az első helyet az Epilepszia (Nyavalyatörés) foglalja el. E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony gyógyító módszert alkalmaz, amelyért már a külföld is méltó elismerésben részesítette. Ez orvos Dr. Szabó Sándor Budapest, V. Alkotmány u. 5; ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segélyével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **Nyugalomba vonul.** Török Bálint kir. járásbíró, aki harmincöt éven át volt a helybeli bírói karnak egyik munkás, jeles tagja február hóban nyugalomba vonul. Kívánjuk neki, hogy a hosszú munka és fáradság után nyugalmozott éveiben erőben és egészségben éljen s legyen a társadalomnak ezután is munkás, számottevő tagja.

— **Határidő hosszabbítás.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az alispáni hivatalhoz érkezett rendeletében a fogaras-brassói vasut vállalkozóinak az építkezésre vonatkozó engedélyét egy évvel meghosszabbította.

— **A tudóvész pusztítása.** A belügyminiszter legutóbbi jelentése szerint 1906. szeptember havában a magyar birodalom területén: 4678 egyén halt el tudóvészben. Hazánknak két nagy ellensége van, a kivándorlás és a tudóvész s a veszedelmesebb bizonyos az utóbbi.

— **Katonazene a jégpályán.** Elmult hét keddeu nagy embertömeg lepte el a sétány vadkert felőli két oldalát, hogy gyönyörködjék a jégpályán hangversenyző katonazenekar játékában és a korosolyázók szórakozásán. A korosolyázók egylet agilis vezetősége ugyanis a hadastyán egyleti bála városunkba

rándult 2. gyalogezredbeli zenekart szerződtette s az a jégpályán — a mely villamosan volt világitva — délután 4 órától 7 óráig hangversenyzett. A pályán a jégsporthivei teljes számban megjelentek és vigan iveltek a katonabanda kitűnő muzsikája mellett.

— **Megfagyott utasok.** Mult hó 22-én hajnalban erdei favágók Oláhujfalu és Lövötte között az országuton két ismeretlen munkás külsejű embert találtak a hóban egymásmellett megfagyva. A csendőrség az ismeretlenek kilétének felderítése végett a nyomozást megindította.

— **Mulatság.** A fogarasi gr. kel. román nőegylet f. é. február 10-én a Lauritsch-féle szállóban táncmulatságot rendez, amelyre még mult évi december óta készülnek. Többek között a „Gavotte”-ék a Fátoltáncok kerülnek színre. Az egylet választmánya nevében: dr. Turku Jánosné elnök, dr. Motok Jánosné pénztáros, Beresku János titkár. Kezdeté 8 órakor este. Beléptijegyek: Személyenként 2 kor. Családjegy 5 kor. Karzatjegy 2 kor. Jöszivü adakozások köszönettel fognak nyilvánosan nyugtatványoztatni.

— **Munkásházak.** Az ország több városában és községében munkásházak épültek részint a város, vagy község erejéből, részint pedig az egyes uradalmak segélyével, vagy pedig államsegéllyel. A földmivelésügyi miniszteriumban munkásházak építésének a tervén dolgoznak és a tervek közül vagy huszat ide is megküldtek azzal, hogyha munkásházakat akarnak építeni, e terveket felhasználhatják. Ide hozzánk ugyan hiába küldték, mert itt más egyéb fontosabb épületeket sem építenek, nemhogy munkásházakat.

— **A szabályrendeletek felülvizsgálása.** A törvényhatóságok szabályrendeletei között — tudvalevőleg — nagy a khaosz. A legellentétebb szabályrendeletet hozza még ugyanazon törvényhatóság is, ha most már valamennyit össze akarják vetni, bizony furcsa képet nyerhetünk a jogegységről. Ezért nagyon kívánatos lenne, ha valami rendezéssel segitenénk ezen a bajon, mert épen ezen közigazgatási ügyekben a bizonytalanság a legnagyobb rendetlenséget eredményezi. Ugylátszik ez a oél vezeti most a belügyminiszteriumot, midőn felhívta az összes törvényhatóságokat, hogy küldjék be az érvényben lévő összes szabályrendeleteket hivatalos használatra felülvizsgálás végett 2—3 példányban. Ha ezen felülvizsgálás eredménye az egységes rendezés lenne, közigazgatásügyünk ezzel nagyon sokat nyerne.

— **A Cunard magyar-amerikai vonal** gyorsgőzösei február havában a következő menetrend szerint indulnak Fiuméből Newyorkba: Február 9-én az „Ultonia”, február 16-án a „Pannonia” és február 26-án a „Carpathia”. Ezen járatokról felvilágosítást ad és hajóhelyekre előjegyzéseket elfogad a Központi Menetjegyiroda, Budapesten, (Vigadó-tér 1.) Thierfeld Dávid Fogarason.

Kérje ingyen

Is bérmentve magyar nyelven, gazda ön ilusz. és főárgy-
rékemet, 3000-nál több csajjal, mindenemmel nélkül, ezüst-
és aranyórák, valamint mindenemmel szolid
arany és ezüst éru. hangszerek, noél-
és borauk stb. ról eredeti gyári árban.
Nikkel remontoir óra ... K 3.—
System Roskopf patent óra ... K 4.—
Svájci eredeti system Roskopf patent K 5.—
Bejegyzett „Sas Roskopf” nikkei rem. K 7.—
Ezüst remontoir óra Glória művel K 7.00
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel ... K 11.00
Ébreeztőrs K 2.90. Konyháóra ... K 3.—
Schwarzwaldi óra K 2.50. Rakunkóra K 8.50
Mindon óráért 8 órányi írástól jóllátás. — Nin-
onon kockázat! Beszerelés megengedve,
vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
Ezüst óragyár és szétküldési áruház.
Brux 1422 szám. (Csehország.)

TARKA KRÓNIKA.

Elap legutóbbi számában közölt „repülő nyul“-ról jutott eszembe egy régen elfelejtett, de tényleg megtörtént história, amely — bár nem a „koalícióban“ mondatott el — mégis jóízű.

— A serény háziasszonyka izletes ebédet főz a konyhán. Egyszerre csak beállit oda a ház állandó vendége, a nagy mondásairól híres „lump fráter“, egy süldő nyullal a hóna alatt.

— Kezeit csókolom, én is hozzájárulok a mai vacsorához ezzel a süldőcskével — szól, hamisan hunyorgató szemével kacintgatva a menyecskeére.

— Jaj, de szép nyul! És meg sincs löve. Ugyan honnan szerezte? — hangzik a csodálkozó válasz.

— Hát tudja Nagysád — szól nagyot fohászokodva a híres vadász — ma reggel kimentem a határba sétálgatni. Amint a temető alatt egy burgonyaföldön vágok át, a bokor tövében mit látnak szemeim? Ezt a szép nyulacskát, amint ott elterülve, reggeli álmát alussza. Én sem voltam rest, nosza hazafutok nagy loholva és keritek egy zsákot meg egy lécdarabot s ezekkel felfegyverkezve indulok vissza. Szerencsémre a nyul még ott aludt. Hamar szétnyitom a zsák száját . . . a nyul fejénél felpeckelem a léccel, . . . mikor ez készen van nagyot ütök a nyul farára és ez, — álmából feljévedve — egyenesen az előtte felállított zsákba ugrik! . . . Most ime itt van.

— Oh maga országos hazudozó! Hát minek kellett oda a zsák, ha az a jámbor nyul megvárta míg elkészül a csapda és maga ráüt! Hiszen a kezével is megfoghatta volna, ha már ráüthetett — felel nagy kacagva az asszony!

— Igen? Az ám! No, hát ugy is jó lett volna, felel az urfi és lesujtva odébb áll.

—6.

IRODALOM.

Az Uránia Fogarason.

Hogy milyen nagyjelentőségű misziót teljesít az Uránia, amidőn szórakoztatva és szemléltetve oktat, azt már számtalan hivatott toll méltatta.

A „vidék“ azonban csak azóta tudja igazán méltatni az Uránia áldásait, mióta a vidéki kirándulások élvezetes és hálás intézményét meghonosította az elsőrendű tudományos intézet. Hogy Fogaras intelligenciája nagy mértékben megérdemli az „intelligencia“ nevet, megmutatta pénteken és szombaton este, amikor nem volt ugyan emberember hátán zsufova a teremben, de a kényelmesen sorba rakott összes helyeken szép asszonyok, leányok ültek. Minden jegy elkelt és a közönség élvezettel hallgatta és nézte a legendás tollu Pekár Gyula ötletes és színes meséjét „Pénz Ófolségéről“. A képek nagyon jók, tiszták voltak, a felolvasás értelmes és kitűnő. Szombaton a „Szirének hazája“, Tormay Cécile, a kiválóan gyöngéd-tollu kedves írónő remek darabját élvezte végig a szép publikum, szintén a legnagyobb megelégedéssel távozván a színházból. Ma este pedig az orosz forradalom rémségeibe gyönyörködhetnek az érdeklődők, amely izgalmas, érdekes darabot szintén melegen ajánljuk közönségünk b. figyelmébe.

Az ilyen vidéki kirándulások hálás ötletét pedig továbbra is fentartandó, helyes intézménynek tartva, számítunk rá, hogy minden évben élvezhetjük a kitűnő előadásokat, elménket és szemünket egyszerre szórakoztatva mulatunk és tanulunk e három estén és így nemcsak az ifjúság, de a felnőttek is sokat haladhatnak a világgal e kitűnő előadások alapján.

Halmy Gyula.

KÖZGAZDASÁG.

A szója.

Folytatás és vége.

Ezen tápnövényből, amely már az erdélyi részekben is kezd teret foglalni, már kenyeret is próbáltak — amint megemlíteni voltam bátor — sikeresen készíteni. És ha művelése minálunk is beválna, nagy áldás lenne nemcsak a szegényebb néposztályra, hanem különösen hazánk székely- és hegyesvidéken lakó népességére nézve.

Az előbbi soraimban előadtam művelési módját, amely nagyon egyszerű és ez alkalommal meg kell jegyeznem, hogy csakis a napsütött talajban tenyészik jól.

Alkalmos puliszkakészítésre is, amely tulajdonságánál fogva megbecsülhetetlen a hegyesvidéki lakosságra nézve, ahol a kukorica ritka években sikerül.

A puliszkakészítéshez akként használjuk fel, hogy a kukoricaliszthoz felerészben szójaliszthet teszünk — és az eszközölt próbák szerint teljesen izletes puliszkát főztek. És emellett, amint Gagyi S. tanár ur a Fogaras és Vidéke f. é. 3. számában megjegyezte, legumin tartalmánál fogva egyik kiváló tulajdonsága, hogy izomképző ereje rendkívüli és felhasználása a magát kizárólag puliszkával és máléval tápláló lakosságot ez utóbbi egyoldalú táplálékból kifolyó betegségek ellen védi is.

Megpróbálták a pótkávét szójával helyettesíteni, ami teljesen bevált. Emellett e tápnövény takarmányra is alkalmas.

A fentiekből látható, hogy miután belőle tejet, turót, kenyeret pótkávét készíthetünk és ráadásul takarmánynövény is, ezt a növényt fel kell karolnunk és terjesztésével a szegény néposztálynak, amely a mostani drága megélhetési viszonyok között a legnagyobb nyomorban van, nagy szolgálatot tehetünk.

Gábor Dániel.

A Triesti általános biztosító társaság (Assicurazioni Generali) új életbiztosítási feltételeket léptetett hatályba, melyek előzékenység és szabadelvűség tekintetében az összes eddigi feltételeket messze felülmulják. Ezenkívül a Generali azt a fontos előnyt is nyújtja, hogy oly egyes biztosítások érvényét, melyeknek esedékessége alkalmával a biztosított 60 évesnél idősebb nem lesz, 50.000 korona biztosított összeg erejéig külön pótdíj felszámítása nélkül rokkantság esetére is olyformán kiterjeszti, hogy a biztosítottat a teljes rokkantság tartamára a díj fizetés alól egészen felmenti. Ezen újítással a Generali az életbiztosítás fejlesztése érdekében ezuttal is mint első lép a haladás terére és ugy az élet-ágazatban, mint a tűz-, szállítmány-, üveg- és betöréscsopás elleni biztosítások tekintetében a legmesszebbmenő előzékenységet és szolgálatkészséget nyújtja.

Minden további felvilágosítást nyújt szívesen a helybeli ügynökég Járos J. cégnél.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

Cipra. Fogaras. Kiirt elvüktől el nem állunk, így névtelenül beküldött cikkekre nem reflektálunk.

Iparügy. Nagyon sajnáljuk, de már ezt a rovatot az előbb beérkezett cikk foglalnán el, ezt csak jövő számunkban közölhetjük. Remélhetjük nem neheztel meg azért. Üdv.

Sz. J. Fogaras. Az ismert barna borítékoknak jobban örvendünk mintha rózsaszínű kis levélke volna. Az ilyen „zaklatásokat“ készséggel vesszük minden héten. Ha még 3—4 ilyen „zaklatónk“ volna, annak nagyon örülnénk. Szívélyes üdvözlét.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DAVID.

Szám 91984—906.

Árlejtési hirdetmény.

A fogarasi áll. főgimnázium és tornacsarnok építéséhez szükséges: föld, kőműves és elhelyező-kőfaragó-, ács-, tetőfedő-, bádógos-, cement-, padozatok-, szobrász-, vas-, asztalos-, lakatos-, mázó-, üveges-, redőnyök, kályhák, festő-, feliratok, tőzegárnyékszékek és pissoir-munkák elkészítésére és szállítása iránt a következő feltételek alatt nyilvános pályázat, illetőleg árlejtés hirdetik:

1. Az árlejtésen részt vehetnek minden azon szakértő hazai iparosok vagy vállalkozók, kik üzletük gyakorlására hatósági engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat az összes munkákra, egyes munkacsoportokra, vagy pedig külön-külön bármely munkára tehető.

3. A munkákra vonatkozó költségvetési kivonatok és ajánlati minták vállalkozók rendelkezésére fognak bocsájtani és kötelesek abba egységeiket beiktatni és a végösszeget ugy számjegyekkel, mint betűkkel kiírni.

4. Csakis azon ajánlatok fognak figyelembe vétetni, melyek a kiszolgáltattott eredeti ajánlati íveken nyújtattak be.

5. Később érkezett, vagy távirati uton küldött ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

6. Az 1 kor. bélyeggel ellátott és elpecsételt ajánlatok legkésőbb f. é. március hó 4-e déli 1 óráig a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (Budapest, V. Hold-utca 16.) nyújtandók be, illetőleg oda posta útján küldendők.

7. Ajánlattevő vállalkozók tartoznak a szerződési általános feltételek 5. §-a határozata szerint ajánlati összegének 5%-át bányatpénz gyanánt az ugyanott kiirt módokat szerint, a budapesti IX. ker. m. kir. állampénztárnál, vagy pedig a fogarasi m. kir. adóhivatalnál az ajánlat benyújtása előtt letenni s az erről szóló elismervényt az ajánlatához csatolni.

8. Építetű miniszterium fentartja magának a jogot, hogy ajánlattevő vállalkozók közül a jutányosság szem előtt tartása mellett, a munka kivitelével és végrehajtásával azt a vállalkozót bizza meg, ki a jó és helyesen készített munkák teljesítése iránt már eleve is legtöbb biztosítékot képes nyújtani.

9. A munkálatokra vonatkozó általános és különleges feltételek és tervek Alpár Ignác építész irodájában (Budapest, VII. ker. Almássy-tér 15.) megtekinthetők és ugyanott

fognak a munkakivonatok és ajánlati minták a jelentkező vállalkozóknak kiadatni.

10. A munka 1907. év tavaszán megkezdendő és olyképen folytatandó, hogy az épület ugyanaz év őszére feltétlenül fedél alá jusson.

Évégből tartozik a munkák végrehajtásával megbízott kőműves-munkák vállalkozója a megbízás átvétele után azonnal kellő mennyiségű téglá-anyag beszerzéséről gondoskodni és felelni ez okból keletkező késedelemért. Az épület teljesen készen 1908. évi augusztus hó végével rendeltetésének átadandó.

11. A vállalati általános és különleges feltételek a tudomásul vételnek elismerése végett ugyanott, minden ajánlattevő vállalkozó által előzetesen aláírandók lesznek.

12. A beadott ajánlatok a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszterium kobe-
lében, Herczegh Zsigmond építész hivatalos helyiségében (V. Báthory-utca 10. IV. 14.) 1907. évi március hó 5-én d. e. 11 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Budapest, 1907. január hó 14.

A vallás- és közoktatásügyi
m. kir. Miniszterium.

A fogarasi m. kir. ménésbirtok igazgatóság.

Szám 172—907.

Vásárvámszedési jog haszonbérbe adása.

A fogarasi m. kir. áll. ménésbirtok a m. kir. erdőkinestár és Gf Teleki Sámuel ur közös tulajdonát képező, Alsóárpás községben gyakorolható vásárvámszedési joga 1907. év január hó 1-től 1909. év december hó végéig terjedő 3, esetleg 1912. évi dec. hó végéig terjedő 6 évi időtartamra a ménésbirtok igazgatóságánál folyó évi február hó 12-én d. e. 11 órakor megtartandó zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás útján oly feltétel mellett adatik haszonbérbe, hogy a vámszedésből befolyó összes jövedelem bérbe vevőt fogja illetni.

Az 1 koronás bélyeggel és 5% bánatpénzzel ellátott ajánlatok, melyekhez a részletes feltételek egy aláírt példánya csatolandó fenti határidőig benyújtandók az igazgatósághoz, mert később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Részletes feltételeket kívánatra küld az igazgatóság.

Fogaras, 1906. január 7.

A fogarasi m. kir. áll.
ménésbirtok igazgatóság.

Szám 112—907. kj.

Hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Sarkaica község (Fogaras megye) tulajdonát képező 1906. évben felépített és koresmai engedéllyel biztosított új koresmaház — mely egy nagy ivószoba, egy bolthelyiség, egy külön ivószoba, 2 lakszoba és két pincéből áll — megfelelő nagyságú udvarral 1907. évi febr. hó 24-én d. e. 10 órakor a körjegyzői irodában nyilvános árverés útján 1907. évi július hó 1-től egymásután következő 6 (hat) évre, vagyis 1913. évi július hó 30-ig haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 1600 korona, melynek 10%-a az árverés megkezdése előtt kész-

pénzben vagy értékpapirban bánatpénzzel leteendő.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban a körjegyzői irodában bármikor megtekinthetők.

Az új épület mellett egy kamra, nyári-konyha, sütőkemence, disznóól, egy istálló, faszin és egy szekérszin fel fog építtetni.

Az ajánlatok azon záradékkal is látandók el, hogy a feltételek ajánlattevőknek ismeretesek és azok által elfogadtnak.

Sarkaica, 1907. január 27-én.

A községi előljáróság:

Barbát Péter, Ciocan Demeter,
körjegyző. közs. bíró.

Sz. 111—907. kj.

Hirdetmény.

Sarkaica község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező 2421 hold 316 □-öl kiterjedésű vadászterület 1907. évi február 24-én d. e. 9 órakor a körjegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen az árverés napjától egymás után következő 3 (három) évre haszonbérbe fog adatni 100 kor. kikiáltási ár mellett.

Az árverési feltételek a körjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt — a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénz — készpénz vagy értékpapirban csatolandó és az ajánlatok azon záradékkal is látandók el, hogy a feltételek ismeretesek és azok árverezni szándékozók által elfogadtnak.

Sarkaica, 1907. január 26.

A községi előljáróság:

Barbát Péter, Ciocan Demeter,
körjegyző. bíró.

Szám 9—907. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sárkányi kir. járásbírósnak 1905. évi 888/8 számú végzése következtében Dr. Kovács Béla ügyvéd által képviselt Radocea Jakabné szül. Brosin Ilona javára Vrabie Illés ellen 90 K s jár. erejéig 1907. évi január hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1270 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, bivalok, szekerek és trágya nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sárkányi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 2/2 számú végzése folytán 84 K tőkekövetelés és eddig összesen 149 K 31 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Bucumban alperes házában leendő eszközzésére 1907. évi február hó 11-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és abhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Sárkány, 1907. január 24.

Wagner Péter,
kir. bír. végrehajtó.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG ÉS HURUT ELLEN NINCS JOBB A
R E T H Y-féle

Pemetefü-cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk éshatározottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánpótlás van.

1 DOBOZ 60 FILLÉR.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

Fehérnemű varrás.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy lakásomon fehérnemű varrodát állítottam fel, Elfogadok teljes kelengyék varrását és himzését, mivel 12 év óta folyton ezen szakmával foglalkozom, bizton hiszem, hogy t. megrendelőimnek teljes megelégedésére fogok dolgozni.

A t. közönség pártfogását kéri
tisztelettel

Bodó Béláné.

Lakás: Görög-utca. (Müller ház.)

Köhögés!

Ki ezt figyelmen kívül hagyja,
— önönmaga ellen vétkezik. —

Kaiser-féle

Mell-cukorka

a 3 fenyővel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva:

köhögés, elnyálkásodás

és rekedtség ellen.

4512 hitelesített bizonyítvány

tanúsítja, hogy megtartják azt,

amit ígérnek.

20 és 40 filléres csomagokban kaphatók:
HERMANN P. JAVOS gyógyszerárterében, Fogaras.

THIERFELD DÁVID

könyvnyomda, könyv-, papir-, zeneműkereskedés, nyomtatványraktár
 FOGARASON.

Ajánlja ügyvédi, bírósági és közigazgatási nyomtatvány raktárát.

Oly nyomtatvány, mely raktáron nincs, a legrövidebb idő alatt szállítatik. — Továbbá:

névjegyek, címkártyák, eljegyzési és

esküvői értesítők, meghívók, magán

és üzleti levélpapírok, levélborítékok,

számlák, fakturák, memorandumok,

élapok, körlevelek, gyászlapok, fal-

ragaszok s mindenféle nyomtatványt.

Izléses kiállítás! Olcsó árak!

Gyors szállítás!

Mindennemű író- és levélpapírok a legjutányosabb gyári árakon.

A fumei és péterfalvi papírgyárak raktára.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.